

RAADSINFORMATIEBRIEF

ZAAKNUMMER : 07432024185902

AAN : de raad, t.a.v. commissie Samenleving en Bestuur

VAN : College van B&W

Namens deze: : Wethouder J.P. Spoor

DATUM : 19 augustus 2025

ONDERWERP : Regionaal jaarverslag leerplicht en doorstroompunt
2023-2024 Zuidoost-Brabant

Samenvatting

Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet is het college verplicht jaarlijks de gemeenteraad te informeren over het in het afgelopen schooljaar in de gemeente gevoerde beleid inzake de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht en de resultaten daarvan. Met bijgevoegd 'Regionaal jaarverslag leerplicht en doorstroompunt 2023-2024 Zuidoost-Brabant' wordt aan deze informatieplicht voldaan.

Inhoud bericht

1.1 De centrale leerlingenregistratie is de bron van het jaarverslag

De cijfers in dit jaarverslag hebben betrekking op jongeren die in schooljaar 2023-2024 in de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant woonden en zijn gebaseerd op gegevens uit de regionale Centrale Leerlingenregistratie (CLR). In dit registratiesysteem zijn alle jongeren opgenomen waar de Leerplichtwet 1969 en de RMC wet- en regelgeving op van toepassing zijn. Dit betreft alle leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar en jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. In het registratiesysteem registreren de leerplichtambtenaren en de doorstroomcoaches (voorheen RMC-loopbaanbegeleiders) alle meldingen die bij hen over jongeren gedaan worden en de acties die daarop ingezet worden. Een gedeelte van deze gegevens moet door alle gemeenten jaarlijks bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, via DUO, worden aangeleverd.

Bijgevoegd treft u het 'Regionaal jaarverslag leerplicht en doorstroompunt 2023-2024 Zuidoost-Brabant' aan. De interactieve versie van het jaarverslag is bereikbaar via de link: <https://infogram.com/regionaal-jaarverslag-leerplicht-doorstroompunt-2023-2024-1hmr6g8kjp78z2n?live>. Opgemerkt wordt dat de interactieve versie meer cijfers laat zien dan de PDF versie.

Een samenvatting van het jaarverslag treft u aan op pagina 59 tot en met 62 van het jaarverslag.

De bestuurscommissie bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten van de GGD Brabant-Zuidoost, bestaande uit alle wethouders onderwijs van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant, heeft in april het jaarverslag 2023-2024 vastgesteld.

1.2 Uniforme werkwijze in de regio Zuidoost-Brabant

De regio Zuidoost-Brabant geeft op uniforme wijze uitvoering aan het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder jongeren in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Centraal staat het uitgangspunt één school – één leerplichtambtenaar of één doorstroomcoach. Daarbij geldt als speerpunt: iedere jongere die naar school kan, gaat ook naar school en haalt een startkwalificatie.

1.3 Voorkomen van schooluitval is de belangrijkste reden om schoolverzuim aan te pakken

Het is een wettelijke taak die geldt voor elke Nederlandse gemeente.

Scholen zijn verplicht een verzuimmelding te doen als een leerling in een periode van vier opeenvolgende lesweken 16 uur ongeoorloofd afwezig is (wettelijk verzuim).

Schoolverzuim is vaak een signaal van achterliggende problematiek. Denk aan moeilijk kunnen leren of problemen thuis. De leerplichtambtenaar werkt volgens de landelijk ingevoerde Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Kenmerkend voor deze methodiek is de sterke nadruk op preventie en vrijwillige jeugdhulp als effectief middel om verzuim tegen te gaan. Om die reden heeft leerplicht met de scholen afgesproken dat verzuim al gemeld kan worden voordat er sprake is van wettelijk verzuim. Hierdoor kan leerplicht vroegtijdig en preventief reageren op verzuim.

Deze meldingen vallen onder de noemer 'overig verzuim'. Om verzuim terug te dringen neemt leerplicht deel aan zorg- en adviesteams en multidisciplinaire overleggen waaraan ook andere externe partijen zoals de GGD deelnemen.

1.4 Een overzicht van de meest relevante cijfers uit het jaarverslag voor de gemeente Asten

Op 1 oktober 2023 woonden er in Asten 2.172 (2.223 op 1 augustus 2022) leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren (5 tot 18 jaar). De meeste jongeren gaan gewoon naar school en komen niet in contact met de leerplichtambtenaar.

Omschrijving	Aantal schooljaar 2023-2024	Aantal schooljaar 2022-2023
Aantal gevallen wettelijk verzuim (leerling die in een periode van vier opeenvolgende lesweken minimaal 16 uren ongeoorloofd afwezig is)	22	26
Aantal gevallen luxe verzuim (vakantie buiten schoolvakantie zonder toestemming van school of leerplicht)	4	2
Aantal gevallen overig verzuim (verzuim zonder geldige reden minder dan 16 uur in 4 weken)	23	11
Aantal HALT-afdoeningen	0	1
Aantal processen-verbaal	0	0
Aantal gevallen absoluut verzuim (leerling die niet staat ingeschreven bij een onderwijsinstelling)	16	11
Aantal contacten met leerplicht	295	204
Aantal vrijstellingen psychische/medische gronden	2	4
Aantal vrijstellingen bedenkingen tegen onderwijsrichting	0	0
Aantal vrijstellingen onderwijs buitenland	14	15
Aantal vrijstellingen ander onderwijs	1	1
Aantal jongeren, 18 tot 23 jaar, zonder startkwalificatie (het merendeel van deze jongeren volgt gewoon onderwijs)	322	290
Aantal 22-jarigen met een startkwalificatie op 1 oktober 2023 (een groot deel van de jongeren die nog geen startkwalificatie heeft behaald volgt nog onderwijs)	83%	85%
Voorlopige voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)	15*	13

*Het gaat hier om voorlopige cijfers. Deze heeft het Ministerie van OCW op 24 maart 2025 bekendgemaakt. Voorlopige vsv'ers betreft de groep jongeren die op 1 oktober 2023 ingeschreven stonden aan een voortgezet onderwijsschool of mbo-instelling maar die op 1 oktober 2024 niet meer ingeschreven stonden en geen startkwalificatie hebben behaald.

Wat valt op?

- Ongeoorloofd verzuim wordt door de meeste scholen tijdig en goed gemeld bij leerplicht.
- Scholen melden eerder bij overig verzuim. Hierdoor kan leerplicht vroegtijdig en preventief reageren op verzuim.
- Er zijn geen HALT-afdoeningen in Asten opgelegd. De leerplichtambtenaar gaat alleen over tot handhaving door een HALT-interventie als een preventieve maatregelen niet tot het gewenste resultaat heeft geleid.

- Het aantal gevallen van absoluut verzuim is in 2023 toegenomen t.o.v. 2022. Dit is ook zichtbaar bij de andere gemeenten. Dit kan enerzijds te maken hebben met de registratie in het leerlingregistratiesysteem. Hier wordt automatisch een werkproces absoluut verzuim aangemaakt als er meer dan 14 dagen geen schoolinschrijving zichtbaar is. Als een leerling vervolgens ingeschreven wordt aan een school maar de datum van inschrijving niet overeenkomt met de startdatum van absoluut verzuim, telt de melding mee in het totaal aantal absoluut verzuim, zelfs als er sprake is van slechts 1 dag absoluut verzuim. Door deze wijze van registreren is het aantal gevallen absoluut verzuim in onze regio altijd hoger dan elders in Nederland. Anderzijds wordt de grote stijging in het aantal meldingen absoluut verzuim vooral veroorzaakt door de opvang van asielzoekers en vluchtelingen en de komst van internationale kenniswerkers als gevolg van de schaa sprong in de Brainportregio. Bij aanvang schooljaar 2024-2025 was voor 92% van de leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren geen sprake meer van absoluut verzuim.
- Het aantal contacten met leerplicht is toegenomen. Het gaat hierom andere redenen dan verzuim of vrijstellingsaanvragen. Bijvoorbeeld vanwege leerlingen met gedrags- of motivatieproblemen, vragen over verlof of conflicten tussen ouders, leerlingen en de school. In schooljaar 2023-2024 is in totaal 12.981 keer inzet gevraagd van leerplicht in de regio Zuidoost-Brabant, 2.484 meer dan in 2022-2023. Deze inzet had betrekking op 9.411 (9%) kinderen en jongeren woonachtig in de regio. Dit betekent dat voor een aantal jongeren meerdere malen een melding bij leerplicht is gedaan.
- Er zijn meer jongeren zonder startkwalificatie. Het merendeel volgt gewoon onderwijs. Ook kan het zijn dat er meer jongeren de keuze hebben gemaakt om te gaan werken in plaats van terug te keren naar school. De focus van het doorstroompunt blijft ook de komende jaren gericht op het terugleiden van jongeren naar school en daarmee op het verhogen van het percentage jongeren met een startkwalificatie.

Bijlage

	Naam	Document nummer
1.	Regionaal jaarverslag leerplicht en doorstroompunt 2023-2024 Zuidoost-Brabant	2024185905